

GRADUAAT IN DE ACCOUNTING ADMINISTRATION

SAMENWERKINGSVERBAND HBO5 LIMBURG

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

8 FEBRUARI 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	8
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	12
2.4	Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	13
2.5	Eindoordeel.....	15
3	Beoordelingsproces	16
4	Overzicht oordelen	17
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	18
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	19
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie.....	20
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	21

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De nieuwe (omgevormde) opleiding graduaat in de accounting administration is uitgewerkt door HBO5 Limburg, het samenwerkingsverband tussen hogeschool UC Limburg en CVO Qrios Zuid. De opleiding zal eerst een dagtraject van 120 studiepunten inrichten in Diepenbeek en de avondopleiding afbouwen in Maasmechelen. Bij voldoende interesse wordt er mogelijk een avondtraject uitgewerkt.

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) van de nieuwe opleiding graduaat in de accounting administration gevalideerd op 25 juni 2018. De visitatiecommissie (hierna: commissie) vindt de vertaling van de DLR in opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) goed uitgewerkt. Het toevoegen van het beheer van het verzekeringsdossier aan het OLR is in lijn met het beoogde uitstroomprofiel van de allround medewerker, wat is vastgelegd in samenspraak met het regionaal werkveld. De opleiding heeft volgens de commissie een goed zicht op het beoogd eindprofiel en de differentiatie met de aanverwante professionele bacheloropleiding bedrijfsmanagement (afstudeerrichting accountancy-fiscaliteit) en met aanverwante opleidingen op niveau van secundair onderwijs. De commissie raadt wel aan om de internationale aftoetsing alsnog uit te voeren en de terugkoppeling met het betrokken werkveld op het uitgewerkte eindprofiel formeel uit te werken.

Het programma is goed gestructureerd in zes clusters en garandeert een graduele opbouw van de vereiste kennis, vaardigheden en attitudes om uit te stromen als gegradueerde in de accountancy administration. De commissie vindt de aandacht die besteed wordt aan de ontwikkeling van soft skills een sterk punt van deze opleiding. Het effectief ontwikkelen en realiseren van deze beoogde soft skills is wel nog een werkpunt. De opleiding voorziet 60 studiepunten aan werkplekleren en voldoet daarmee aan de decretale vereiste van minimaal één derde aandeel werkplekleren. Aangaande werkplekleren dient de opleiding nog heel wat ontwikkelingswerk te verrichten maar ziet hier een taak voor de leergemeenschap, een (nog op te richten) orgaan waar experts uit onderwijs en werkveld co-creëren.

De commissie heeft een deskundig en enthousiast opleidingsteam gesproken, waarbij duidelijk is dat de beoogde lesgevers ervaring hebben met de differentiatie tussen de nieuwe (omgevormde) graduaatsopleiding en de aanverwante professionele bacheloropleiding. Daarbij zal het team kunnen rekenen op hogeschoolbrede professionaliseringsinitiatieven bij het concretiseren van de opleidingsonderdelen op maat van de beoogde doelgroepen. De commissie beveelt aan om de verwachte startcompetenties en de ECTS-fiches van het tweede opleidingsjaar in eerste instantie gezamenlijk uit te werken. De voorzieningen op campus Diepenbeek volstaan volgens de commissie en de investeringen lijken voldoende. De commissie gelooft dat de hogeschool in staat is om een laagdrempelige studentenbegeleiding te voorzien voor deze doelgroep van studenten.

De commissie meent dat de opleiding een variëteit aan toetsvormen zal toepassen waarbij praktijkgerichtheid en zelfsturing centrale uitgangspunten zijn. Daarbij wil de opleiding continue feedback voorzien, dit bij voorkeur door de invoering van het portfolio en van een assessment-app. De criteria voor de beoordeling en de professionalisering van de werkplekmentoren dienen nog volledig uitgewerkt te worden. Ook de matrix evaluatievormen ontbreekt op het moment van het gesprek. De commissie ziet daar een belangrijke rol voor de nog op te richten toetscommissie en de leergemeenschap. De commissie rekent er op dat de opleiding dit in de komende periode adequaat uitwerkt en opvolgt, waarbij de hogeschool de nodige middelen en ruimte voorziet. Betreffende de opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg vertrouwt de commissie op de deskundigheid en de jarenlange ervaring van de hogeschool. Evenwel dient nog de nodige aandacht besteed te worden aan de toepassing ervan naar dit type graduaatsopleiding. De commissie ziet hier een rol voor de nog op te richten permanente onderwijscommissie.

De commissie die de aanvraag van het samenwerkingsverband HBO5 Limburg voor de opleiding graduaat in de accounting administration heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- een methodiek op te zetten om de actuele (ook internationale) tendensen en ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied op te volgen en proactief te vertalen naar de opleiding;
- de verwachte startcompetenties uit te werken voor deze opleiding;
- de ECTS-fiches voor het tweede opleidingsjaar op te stellen;
- de selectie en begeleiding van de werkplekken en mentoren professioneel uit te werken in nauwe samenwerking met de nog op te richten leergemeenschap;
- de beoogde lesgevers voor deze opleiding zo snel mogelijk aan te werven en te ondersteunen bij het concreet uitwerken van de opleidingsonderdelen voor dit type opleiding;
- een helder kader uit te werken voor het aanleren en opvolgen van de soft skills;
- de criteria voor toetsing en de matrix evaluatievormen helder uit te werken met bijzondere aandacht voor het opleidingsonderdeel integratie op de werkplek en de nodige professionalisering in te richten voor begeleiders en mentoren;
- de toetscommissie en de permanente onderwijscommissie snel op te richten en de samenstelling, rol en bevoegdheden helder vast te leggen;
- de opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg af te stemmen op de specificiteit van deze nieuwe (omgevormde) graduaatsopleiding.

Den Haag, 8 februari 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding graduaat in de accounting administration van het samenwerkingsverband HBO5 Limburg,

Johan Veeckman
(voorzitter)

Ruth DeVreese
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De nieuwe (omgevormde) opleiding graduaat in de accounting administration is uitgewerkt door HBO5 Limburg, het samenwerkingsverband tussen hogeschool UC Limburg en CVO Qrios Zuid. Deze graduaatsopleiding wordt aangestuurd door een opleidingsverantwoordelijke graduaat Management en zal zich situeren binnen het programma management van de hogeschool. Er is niet alleen een verticale afstemming tussen niveau 5 en 6 maar ook een horizontale afstemming tussen de diverse graduaat over de twee regio's, Leuven en Limburg, heen. De opleiding heeft bewust gekozen om eerst een dagtraject van 120 studiepunten uit te werken omwille van de dalende instroom in de HBO5 opleiding boekhouden de afgelopen jaren, die werd ingericht op de campus de helix te Maasmechelen. Indien hier (voldoende) vraag naar is, wordt in de toekomst naast het dagtraject ook een avondtraject ingericht bevestigde de opleiding tijdens het toelichtend gesprek.

De commissie leest in het aanvraagdossier dat het de bedoeling is om de gegradueerde in het werkveld te kunnen inzetten als allround medewerker op administratief, financieel, fiscaal en boekhoudkundig vlak. De opleiding vertelde tijdens het gesprek dat de keuze voor allround medewerker gebaseerd is op de input van het regionaal werkveld. Het bevroegde werkveld is zeer divers en niet beperkt tot accountancy-kantoren stelt de commissie vast. De uiteindelijke uitwerking van het beoogde eindniveau is niet teruggekoppeld met het werkveld hoorde de commissie tijdens het gesprek. Verder hoorde de commissie dat de nadruk op administratie niet gelegd wordt bij dezelfde opleiding die door de hogeschool in Leuven zal ingericht worden, maar dat er wel nauw zal samengewerkt worden tussen beide graduaatsopleidingen.

Om het curriculum uit te werken heeft de opleiding eerst opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) geformuleerd, waarbij ze zich heeft gebaseerd op het beroepskwalificatiedossier 'Dossierbeheerder Boekhouden' en de domeinspecifieke leerresultaten (DLR), gevalideerd door de NVAO op 25 juni 2018 (zie bijlage 2). De OLR leggen de nadruk op de uitvoering van administratieve taken en minder op accountancy, wat volgens het betrokken werkveld een rol is voor de aanverwante professionele bacheloropleiding bedrijfsmanagement met afstudeerrichting accountancy-fiscaliteit vertelde de opleiding. In het aanvraagdossier heeft de opleiding weergegeven hoe de DLR zijn vertaald naar de OLR. Daarbij is het beheer van het verzekeringsdossier toegevoegd op basis van het beroepskwalificatiedossier en na afstemming met het werkveld.

Verder is in het aanvraagdossier een matrix uitgewerkt die weergeeft welke OLR in welke opleidingsonderdelen worden gerealiseerd. Deze matrix is volgens de opleiding het basisdocument voor alle betrokkenen in de opleiding: het geeft studenten inzicht hoe elk opleidingsonderdeel bijdraagt tot het realiseren van de onderwijs- en beroepskwalificatie; opleidingsverantwoordelijke(n) en docenten hebben zo een leidraad bij de opmaak van het opleidingscurriculum, de inhoud van elk opleidingsonderdeel en het vormgeven van het toetsbeleid; het werkveld en externen tot slot verkrijgen een duidelijk zicht waar de opleiding voor staat.

De aftoetsing met de niveaudecriptoren op niveau 5 is niet formeel uitgewerkt maar wel afgetoetst met het werkveld vertelde de opleiding. Daarbij heeft de opleiding niet enkel de differentiatie met de aanverwante professionele bacheloropleiding onderzocht, maar ook met aanverwante opleidingen uit het secundair onderwijs.

Voorts merkt de commissie dat het beoogd eindniveau van deze nieuwe (omgevormde) opleiding is uitgewerkt door een divers team dat vertrouwd is met lesgeven zowel op niveau 5 als niveau 6 (zie 2.2).

Voor deze opleiding is het ontwikkelen van vier specifieke soft skills gekozen die niet afzonderlijk zijn opgenomen als OLR maar zich weerspiegelen doorheen de geformuleerde OLR: teamgerichte en interculturele vaardigheden, punctualiteit, kritisch denken en leerloopbaancompetenties. De commissie stelde zich vragen bij de beperking en keuze van deze vier soft skills. Volgens de opleiding zijn deze vier soft skills het meest relevant naar de voorbereiding op het werkplekieren. Daarbij zijn deze soft skills generiek uitgewerkt voor alle graduaatsopleidingen binnen de programma's Management en Technologie van de hogeschool. De visie op het werkplekieren is ook hogeschoolbreed uitgewerkt en garandeert een graduele opbouw van het werkplekieren.

Tot slot was de commissie benieuwd op welke manier de opleiding zich heeft gespiegeld aan aanverwante internationale opleidingen en ontwikkelingen in het beroepenveld en vakgebied. De opleiding heeft nog geen formele benchmark uitgevoerd maar eerder informeel. De opleiding gelooft in een (toekomstige) nauwe samenwerking met de technologische opleidingen maar is overtuigd dat financiële profielen nodig zullen blijven. In de toekomst staat de internationale benchmark gepland binnen het expertiseteam graduaatsopleidingen, een orgaan waarvan alle opleidingsverantwoordelijken van de graduaatsopleidingen deel van uitmaken. Daarbij zal dit expertiseteam regelmatig aftoetsen met de opleidingsverantwoordelijken van de professionele bacheloropleidingen, waar ruime ervaring aangaande internationale benchmarking en samenwerking is opgebouwd hoorde de commissie.

Overwegingen

De commissie begrijpt de keuze van de opleiding om het opleidingstraject eerst aan te bieden in dagonderwijs, om zo instromende generatiestudenten een meer gerichte keuze te kunnen laten maken met als beoogd resultaat minder uitval in de aanverwante professionele bacheloropleiding. Toch is het belangrijk de doelgroep van werkstudenten en het faciliteren van levenslang leren niet uit het oog te verliezen. De commissie vertrouwt dat de opleiding voldoende omkadering kan aanbieden om deze opleiding te volgen en bij voldoende vraag de opleiding in een avondtraject zal organiseren. Dit traject (weliswaar met andere focus) zal door de hogeschool worden aangeboden in Leuven.

De commissie vindt de keuze van de opleiding om de focus te leggen op de cluster administration een meerwaarde omdat deze tegemoetkomt aan de vraag van het regionaal werkveld naar een allround medewerker en zo een arbeidszekere toekomst garandeert voor de gegradueerde. Daarbij is de commissie tevreden dat de opleiding een divers werkveld heeft betrokken bij de opmaak van het beoogde eindniveau. De commissie vindt het wel jammer dat de uitwerking ervan nadien niet is afgetoetst aan datzelfde betrokken werkveld.

Het beoogde eindniveau vindt de commissie helder terug in de OLR, die in lijn zijn met de actuele eisen van het beroepenveld en het vakgebied. De opleiding heeft volgens de commissie een duidelijk zicht op de plaats van dit nieuw eindniveau binnen het aanbod van opleidingen in de hogeschool. De matrix die weergeeft welke OLR in welke opleidingsonderdelen worden gerealiseerd biedt een duidelijke leidraad voor alle betrokkenen. De vier gekozen soft skills en het aanbieden ervan doorheen de OLR zijn duidelijk volgens de commissie. Het is wel belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan het effectief realiseren van het aanleren van deze soft skills (zie 2.2).

De commissie merkt dat de opleiding voeling heeft met de internationale tendensen maar beveelt aan om snel werk te maken van een meer formele internationale benchmark van deze graduaatsopleiding en daarbij een (internationaal) relevant netwerk uit te bouwen.

De commissie vertrouwt op het nog op te richten expertiseteam graduaat om hier een proactieve rol in te spelen.

Samengevat besluit de commissie dat het beoogd eindniveau van deze graduaatsopleiding voldoet aan de actuele eisen vanuit het beroepenveld en het vakgebied. De commissie adviseert om de internationale aftoetsing formeel uit te voeren en een internationaal netwerk uit te bouwen voor deze nieuwe opleiding.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma met onderwijs- en leervormen

Het programma wordt in een standaardtraject van vier semesters, met elk 30 studiepunten, georganiseerd. De opleidingsonderdelen zijn geclusterd in zes clusters: basic skills, integratie in reële arbeidssituatie, administration, integratie in gesimuleerde omgeving, fiscaliteit en accountancy. De commissie bestudeerde het schematisch overzicht van de opleidingsonderdelen binnen de zes clusters en de organisatie ervan in vier semesters. Het overzicht geeft onder andere weer op welke manier zowel de integratie in de gesimuleerde als in de reële arbeidssituatie toeneemt naarmate de student vordert in zijn/haar traject. Daarnaast stelt de commissie vast dat de opleiding aandacht schenkt aan de opbouw van de nodige kennis, attitudes en vaardigheden binnen de domeinen van accountancy, fiscaliteit en administration.

In het aanvraagdossier is de korte inhoud van elk opleidingsonderdeel uitgewerkt over de vier semesters. De commissie merkte op dat enkel ECTS-fiches voor het eerste opleidingsjaar werden uitgewerkt. Omwille van de aftoetsing met het werkveld is de keuze van het accountancy-profiel gewijzigd naar het opleiden tot een allround medewerker. Daardoor was onvoldoende tijd om de ECTS-fiches kwaliteitsvol voor het tweede opleidingsjaar uit te werken en toe te voegen aan het aanvraagdossier vertelde de opleiding. De opleiding ziet dit als een taak voor de (nog aan te stellen) opleidingsverantwoordelijke en lesgevers, wat volgens hen hun betrokkenheid zal verhogen. Er zal hiertoe een werkgroep worden opgericht waarbij elk opleidingsonderdeel in detail wordt overlopen welke onderwijs- en evaluatievormen er gebruikt zullen worden, welk studeerbaar studiemateriaal er nog dient uitgewerkt te worden en waarbij geëvalueerd wordt of het niveauverschil met de professionele bacheloropleiding en het secundair onderwijs voldoende is gedifferentieerd.

De commissie peilde verder naar de concretisering van de vier vooropgestelde soft skills. De opleiding stelt het werken in team gelijk aan het ontwikkelen van interculturele vaardigheden. Op die manier worden studenten ook voorbereid op dergelijke realiteit op de werkvloer. De opleiding verwacht een zeer diverse instroom met verschillende achtergronden en culturen. Echter, hoe ze juist studenten gaan begeleiden en welke skills ze dan concreet willen aanleren omtrent de ontwikkeling van interculturele vaardigheden bleef onduidelijk tijdens het gesprek. De opleiding gaf toe dat ze daar nog verder aandacht dient aan te besteden, niet alleen in de graduaatsopleiding maar ook binnen de professionele bacheloropleiding. De opleiding ziet dit wel als een urgentie want ze merkt steeds meer conflictsituaties op bij groepsopdrachten en teamwerk in de professionele bacheloropleidingen en wil daar een duidelijk kader voor uitwerken.

In totaliteit besteedt de opleiding 60 studiepunten aan werkplekleren, dit zowel in een gesimuleerde omgeving (17 studiepunten) als in een reële arbeidssituatie (22 studiepunten). Verder worden vaardigheden nog geoefend met realistische en actuele cases in de verschillende skills labs (21 studiepunten).

Daarmee voldoet de opleiding aan de decretale vereiste van minimaal één derde aandeel werkpleklers. Volgens de opleiding toont de explicitering van de skills labs de differentiatie met de aanverwante professionele bacheloropleiding aan: studenten worden minder ondergedompeld in theoretische aspecten maar worden veel meer voorbereid op de praktische toepassingen. Tot slot stelt de commissie vast dat er nog heel wat ontwikkelwerk voor het werkpleklers voor de boeg ligt: opmaak criteria werkpleklers, professionalisering werkplekbegeleiders, enz. Het opleidingsonderdeel integratie op de werkplek verdient hier bijzondere aandacht. Dit zal volgens de opleiding samen met de leergemeenschap, een (nog op te richten) orgaan waar experts uit onderwijs en werkveld co-creëren om de verdere ontwikkeling van deze opleiding vorm te geven, worden uitgewerkt. De leergemeenschap wordt ook geconsulteerd om te evalueren of de gekozen en uitgewerkte onderwijs- en leervormen voldoende toegespitst zijn op de doelgroep en het niveau vijf van deze nieuwe opleiding voor de hogeschool.

De opleiding introduceert het werken met een portfolio in de graduaatsopleidingen en ziet dit als methodiek om de ontwikkeling van de soft skills tijdens de opleiding goed te kunnen opvolgen. Binnen het portfolio dient de student te reflecteren op welke manier de vooropgestelde skills worden ontwikkeld (waar de student staat). Bij aanvang van de opleiding worden studenten vertrouwd gemaakt met het gebruik van dat digitaal portfolio, wat beschikbaar wordt gesteld via het elektronisch leerplatform Toledo.

Tot slot sluit de opleiding af met het opleidingsonderdeel 'Integratie op de werkplek Accountancy'. Dit blijkt de combinatie te zijn van een soort eindwerk, dat ook zinvol is voor de werkplek en waarin studenten zelf bepaalde accenten kunnen leggen, met een stage. Modaliteiten, criteria en evaluatievormen voor dit eindwerk moeten nog duidelijk uitgewerkt worden. Op moment van toetsing is nog onduidelijk welke werkplekken hiervoor in aanmerking komen maar de opleiding vermoedt dat hiervoor voornamelijk accountancykantoren zullen voor aangesproken worden.

Studentenbegeleiding

De opleiding zal georganiseerd worden in een kleine klasgroep, met nauw contact tussen lesgever en student, waardoor vragen of problemen kort op de bal kunnen opgevolgd worden. In het aanvraagdossier las de commissie dat het leergebeuren moet uitgaan van de noden en mogelijkheden van de student, zowel wat betreft persoonlijke ontwikkeling als wat betreft vormings- en leerbehoeften. De commissie was benieuwd op welke manier de opleiding dit aanpakt en of een niveaubepaling per student wordt uitgevoerd bij de start. De opleiding voorziet geen specifieke test maar voorziet verschillende oriënteringstoetsen en gelooft dat het opnemen van de graduaatsopleiding in de hogeschool studenten zal ondersteunen in het maken van de juiste keuze, met minder uitval tot gevolg.

De hogeschool wil gelijkwaardigheid en gelijke kansen voor alle studenten garanderen door een laagdrempelige begeleiding aan te bieden, afgestemd op de specifieke doelgroepen. De hogeschool ziet studie- en studentenbegeleiding als één geheel en heeft hiertoe een begeleidingscontinuüm uitgewerkt, wat optimale leer-, werk- en samenleefcondities voor alle studenten nastreeft. Binnen de opleiding kan de student een traject op maat uitstippelen met de trajectcoach en zijn er studentenbegeleiders.

Personeel

De opleiding zal kunnen rekenen op een aantal lesgevers die zowel in de graduaatsopleiding als de aanverwante professionele bacheloropleiding werkzaam zijn. Dit was reeds het geval met de inkantelende opleiding. Dit zorgt volgens de opleiding voor een goede kruisbestuiving tussen beide niveaus. In het aanvraagdossier zijn medewerkers van de inkantelende opleiding weergegeven die mogelijk de overstap maken naar de nieuwe (omgevormde) opleiding. Op moment van gesprek is nog niet uitgeklaard hoe het personeelskorps er concreet zal uitzien.

De commissie merkte verder op dat er geen vertegenwoordiging van de inkantelende opleidingen werd opgenomen in de leescommissie. De opleiding legde uit dat alle lectoren van het HBO5 boekhouden en een aantal lectoren uit de professionele bacheloropleiding betrokken waren in het schrijfteam en de leescommissie opgevat werd als een onafhankelijk orgaan om waardevolle feedback te leveren op het inhoudelijke dossier. Verder vulde de opleiding aan dat de hogeschool al meer dan tien jaar vertrouwd is met de doorstroom van het volwassenenonderwijs naar de professionele bacheloropleiding en beide opleidingen goede contacten met elkaar onderhouden. Vandaag zijn vier lesgevers in beide opleidingen werkzaam, waaronder één van de gesprekspartners voor het toelichtend gesprek.

Voorzieningen en investeringen

De opleiding zal doorgaan op de campus Diepenbeek, waar ook de aanverwante professionele bacheloropleiding is gehuisvest. Tegen 2020 wordt deze campus vernieuwd naar het concept van een 'living campus'. Dit betekent dat er ruimte komt voor projecten van student-ondernemers van StartMinds en er pop-up stores, uitgebaat door studenten, mogelijk gemaakt worden. Het studiemateriaal wordt aangeboden en/of ondersteund via het elektronisch leerplatform Toledo. Studenten hebben zowel thuis als op de campus toegang tot de aangeboden elektronische databanken waarbij via Limo domeinspecifieke tijdschriften en e-books beschikbaar zijn. Desgevallend kunnen studenten gebruik maken van het interbibliothecair leenverkeer binnen de Associatie KU Leuven.

De hogeschool kan rekenen op de overdracht van middelen van het volwassenenonderwijs voor de inrichting van deze opleiding. Daarnaast bevestigt de algemeen directeur via de verklaring op eer, toegevoegd als bijlage aan het aanvraagdossier, om voldoende middelen en personeel (2 VTE als basis) in te zetten voor de inrichting van deze graduaatsopleiding in de accounting administration. De opleiding verwacht 20 instromende studenten maar bij een grotere toestroom kan er mogelijk geput worden uit de reserves van de hogeschool volgens het aanvraagdossier.

Overwegingen

Programma met onderwijs- en leervormen

De commissie vindt het programma duidelijk gestructureerd in de zes clusters. Daarbij vindt de commissie dat er een goed evenwicht is tussen het theoretisch aanleren van de nodige kennis binnen dergelijke opleiding en de vertaalslag ervan maken naar de praktijk. De aanduiding van de opleidingsonderdelen met 'skills labs' geven een duidelijke visualisatie waar de praktijk wordt aangeleerd. Deze aanpak met de skills labs vindt de commissie een degelijke voorbereiding op het effectieve werkplekleren.

De commissie heeft begrip dat de opleiding nog niet alle ECTS-fiches heeft uitgewerkt door de (recente) focus op een allround medewerker met meer nadruk op administratie. De commissie vindt het wel belangrijk dat de opleiding hier snel werk van maakt, en tegelijk de startcompetenties uitwerkt die ze verwacht van instromende studenten. Enkel op die manier kan de opleiding bereiken wat ze verwacht van studenten, namelijk studenten aanmoedigen om zelf het eigen leerproces in handen te nemen en het eigen leertraject te bepalen in functie van de individuele beginsituatie en vorderingen (de kritische zelfreflectie). In de uitgewerkte ECTS-fiches vindt de commissie dat de domeinen van accountancy, fiscaliteit en administration goed toegespitst zijn op het beoogde eindniveau.

Een sterk punt van de opleiding vindt de commissie de aandacht die besteed wordt aan de ontwikkeling van de soft skills. De keuze van de vier soft skills dient wel verder geëvalueerd te worden tijdens de uitvoering van de opleiding en desgevallend bijgestuurd worden. Daarnaast is het ook belangrijk om een duidelijk plan van aanpak uit te werken op welke manier de vier soft skills effectief aangeleerd en beoordeeld (zie 2.3) zullen worden en welke rol het portfolio daarin krijgt. De commissie meent wel dat het portfolio geschikt is om de ontwikkeling van de soft skills op te volgen.

De commissie is tevreden dat de opleiding 60 studiepunten besteed aan werkpleklers. Het gebruik van authentieke situaties binnen de skills labs, al vanaf het eerste semester, is een goede aanpak voor deze graduaatsopleiding. Het is de commissie niet geheel duidelijk op welke manier het werkpleklers op de werkvloer zal georganiseerd worden, maar ze vertrouwt op de ondersteuning van de leergemeenschap en het betrokken regionale werkveld om het werkpleklers kwaliteitsvol in te vullen op maat van de instromende doelgroepen.

Het afsluiten van de opleiding met een stage en een eindwerk vindt de commissie eerder klassiek uitgewerkt en het is aangewezen om een eenduidige visie te ontwikkelen in welke type organisaties het afsluitend werkpleklers plaats zal vinden. Aangezien de nadruk van deze opleiding op administratie ligt hoeven hier niet enkel accountancykantoren voor aangesproken te worden. Daarbij vraagt de commissie om het nauwe contact met het (brede) beroepenveld, dat zal ontstaan door het werkpleklers, te gebruiken om de aanpak van het eindwerk en stage grondig te evalueren.

Studentenbegeleiding

De commissie is positief over de individuele aanpak die de opleiding vooropstelt. Ze ziet dit haalbaar door de verwachte groepsgrootte en de ervaring die de hogeschool hier reeds heeft in opgebouwd via andere opleidingen. Ook voor de studentenbegeleiding zijn helder geformuleerde startcompetenties nodig als informatie voor de ondersteuners uit het begeleidingscontinuüm om elke student de laagdrempelige begeleiding aan te bieden. Daarbij is deze informatie ook nodig voor de opmaak van de EVC-procedure voor deze opleiding (wat een bevoegdheid wordt van de associatie KU Leuven vanaf 1 september 2019) maar ook voor lesgevers bij het uitwerken van de opleidingsonderdelen.

Personeel

Het stemt de commissie tevreden dat de opleiding zal kunnen rekenen op een aantal lesgevers die zowel in de graduaatsopleiding als de aanverwante professionele bacheloropleiding werkzaam zullen zijn. De commissie sprak een enthousiast opleidingsteam, dat duidelijk zicht heeft op de kruisbestuiving en differentiatie tussen beide niveaus. De commissie moedigt de opleiding aan om snel werk te maken van het aanstellen van alle betrokken lesgevers, die zo hun opleidingsonderdelen concreet kunnen uitwerken. Daarbij kunnen ze rekenen op het (nog uit te werken) professionaliseringsaanbod voor het omgaan met de nieuwe doelgroepen voor de hogeschool.

Voorzieningen en investeringen

De commissie heeft vertrouwen in de faciliteiten van de voorziene campus voor deze opleiding. De voorziene middelen lijken de commissie voldoende en de verklaring op eer, toegevoegd als bijlage aan het informatiedossier, bevestigt het engagement van het hogeschoolbestuur hierin. Daarbij vraagt de commissie om ook in de periode voorafgaand aan de opleiding een significante opdracht te voorzien voor betrokken medewerkers (en desgevallend de leergemeenschap) om de opleiding kwaliteitsvol uit te werken.

De commissie besluit dat er voldoende vertrouwen is gegeven door de opleiding om het programma te concretiseren, om het werkpleklers professioneel uit te bouwen en om de medewerkers te ondersteunen bij de uitvoering van hun opdracht in deze nieuwe (omgevormde) graduaatsopleiding waardoor de (deels nog uit te werken) onderwijsleeromgeving het studenten mogelijk zal maken om de beoogde eindresultaten te bereiken.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

De opleiding streeft een brede mix van toetsvormen na en zal zowel kennis als vaardigheden en attitudes in een authentieke context evalueren als in een praktijkgerichte evaluatie. De opleiding heeft een toetsmatrix uitgewerkt in het aanvraagdossier die weergeeft welke OLR binnen welke opleidingsonderdelen getoetst worden. Echter, een matrix met de evaluatievormen ontbreekt op moment van het toelichtend gesprek. De opleiding lichtte toe dat ad hoc toetscommissies zullen worden opgericht, waar lesgevers elkaars toetsen zullen evalueren. Dit zal volgens de opleiding zorgen voor een goede spreiding van verschillende soorten toetsvormen, afgestemd op het niveau van de opleiding en de doelgroepen, en de transparantie, validiteit en de betrouwbaarheid garandeert.

De opleiding hecht veel belang aan reflectie leest de commissie. Het is volgens de opleiding belangrijk dat de student in staat moet zijn om zelfgestuurd te reflecteren over het eigen functioneren zodat hij/zij zelf werkzorgen en de eigen professionele ontwikkelingen kan bespreken. Daarbij is er nog geen concrete methodiek uitgewerkt om de soft skills te testen en te evalueren. De commissie voelt aan tijdens het gesprek dat de opleiding zicht heeft op hoe ze wil toetsen maar mist de concretisering ervan. Bijkomend stelde de opleiding dat ze meer wil gaan inzetten op vaardigheidstoetsen in plaats van zuivere kennistoetsen. Dit lijkt hen realiseerbaar door het voorzien van permanente evaluatie in de verschillende skills labs waarbij studenten moeten bewijzen hoe ze de aangeleerde kennis in de praktijk kunnen toepassen.

Voor de toetsing van het werkplekleren zal er binnen de leergemeenschap een methodiek uitgewerkt worden die optimaal is voor alle partijen en waarbij administratieve ontzorging, tijdige en gerichte feedback en efficiëntie en effectiviteit van het evalueren vooropstaan. De opleiding denkt hiervoor aan de ontwikkeling van een assessment-app, die toegankelijk is voor student, werkplekmonitor, studietrajectbegeleider en docent hoorde de commissie. De bedoeling is ook om de student zelf een centrale rol te laten vervullen in het evaluatieproces. Dit betekent dat hij/zij zelf dient aan te geven aan welke leerdoelen gewerkt is (dit kan zowel tekstueel en/of door beeldmateriaal op te laden in de app). De werkplekmonitor, eventueel zelfs samen met andere collega's van de werkvloer, kan de student zo snel feedback geven. Bij problemen kan de studietrajectbegeleider of docent ingeschakeld worden om verbeteracties af te spreken.

Tot slot gebeurt de afsluitende toetsing tijdens het opleidingsonderdeel 'Integratie op de werkplek' in het laatste semester. De student wordt geacht mee te werken zoals een beginnende volwaardige collega (op niveau van de beginnende beroepsbeoefenaar). Deze afsluitende evaluatie van de student gebeurt gezamenlijk door de opleiding en de werkplek. Hoe dit zal gebeuren dient nog door de leergemeenschap te worden uitgewerkt stelt de commissie vast. Desgevallend kan het portfolio hier ook een rol spelen. Daarnaast zal de student een eindwerk dienen op te leveren om te bewijzen dat hij/zij de beoogde eindcompetenties heeft bereikt. Hoe dit zal getoetst worden is nog voorwerp van verdere uitwerking hoorde de commissie tijdens het gesprek. Verder leest de commissie in het aanvraagdossier dat de kwaliteit van de toetsing zal bewaakt worden door een nog op te richten formele toetscommissie waarbij de uitwerking van het toetsbeleid op maat van de opleiding als eerste taak wordt toegewezen.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat een variëteit aan toetsvormen is uitgewerkt waarbij de uitgewerkte ECTS-fiches van het eerste opleidingsjaar coherent zijn met de opgemaakte toetsmatrix.

De commissie vertrouwt op de deskundigheid van het opleidingsteam om de toetsvormen in de ECTS-fiches van het tweede opleidingsjaar even kwaliteitsvol uit te werken. Het lijkt dat de toetsing praktijkgericht en zelfsturend zal worden opgezet, wat een positief punt is. Een aandachtspunt is de toetsing van de vier soft skills.

Het is lovenswaardig dat de opleiding continue feedback wil voorzien zowel op sterke punten als op verbeterpunten. Het is alleszins aangewezen om de toetscommissie snel op te richten en zo de intenties van de toetsing te formaliseren. De commissie meent dat de leergemeenschap, met vertegenwoordiging van het betrokken werkveld, een rol kan spelen om de verschillende toetsvormen en toetsresultaten te beoordelen. Ook het expertiseteam graduaat kan een rol spelen om te waken over het niveau van het toetsen en een afstemming met de andere graduaatsopleidingen uit te voeren.

De beoordeling van de studenten op de werkvloer vraagt nog de nodige aandacht volgens de commissie. Daarbij is het van belang om heldere criteria uit te werken, waardoor de uniforme beoordeling van alle studenten, ongeacht de werkplek en de beoordelaar, kan geborgd worden. Tevens is het aangewezen om een professionaliseringstraject voor werkplekmentoren uit te werken en hen vertrouwd te maken met de beoogde eindcompetenties binnen de verschillende opleidingsonderdelen die gewijd zijn aan werkplekleren.

Samengevat meent de commissie dat de opleiding zal beschikken over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering mits de matrix van evaluatievormen deskundig wordt uitgewerkt. Dit kan een rol zijn voor de (nog op te richten) toetscommissie, die het specifiek toetsbeleid opmaakt en opvolgt, bij voorkeur gezamenlijk met het betrokken werkveld.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

De opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen

Voor de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg zijn de bestaande kwaliteitszorgsystemen van de hogeschool en de betrokken aanbieders van het volwassenenonderwijs uit het samenwerkingsverband aan elkaar voorgesteld. Daaruit bleek dat de systemen een grote gemeenschappelijkheid vertonen waarbij is gekozen om het bestaande kwaliteitssysteem van de hogeschool in te voeren voor de nieuwe (omgevormde) graduaatsopleidingen. De opleiding vulde aan dat het de bedoeling is om een kwaliteitssysteem op maat van deze nieuwe type opleidingen uit te werken.

De commissie leest in het aanvraagdossier dat een permanente onderwijscommissie (POC) wordt opgericht die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke kwaliteit van het aangeboden onderwijs, inclusief het opvolgen van beleidslijnen en –prioriteiten, uitwerken van kwaliteitszorg, toetsbeleid, taalbeleid, organiseren van studie- en trajectbegeleiding. De commissie hoorde tijdens het gesprek dat de POC nog niet is opgericht en dat er nog geen eenduidigheid bestaat over de samenstelling ervan. De opleiding denkt aan studenten, betrokken docenten, de opleidingsverantwoordelijke en eventueel het werkveld. Daarbij zou een vertegenwoordiging van de aanverwante professionele bacheloropleiding ook een mogelijkheid kunnen zijn.

Verder hoorde de commissie tijdens het gesprek dat de nog aan te stellen opleidingsverantwoordelijke als één van de eerste taken een beleidsplan dient uit te werken. De opleiding zal dit beleidsplan aftoetsen met de relevante stakeholders (studenten, alumni, werkveld) en desgevallend bijsturen. Alumni zullen ook bevroegd worden over hun ervaring met de tewerkstelling waarbij specifieke vragen zullen gesteld worden of de opleiding hen voldoende goed heeft voorbereid op hun rol in het werkveld.

Door deze bevestigingen beschikt de POC over de nodige objectieve gegevens om de kwaliteit van de opleiding op te volgen, te borgen en te verbeteren. Minstens eenmaal per jaar wordt de stand van zaken ten aanzien van het opgemaakte beleidsplan gerapporteerd waarbij ook externen worden betrokken. Tweejaarlijks is er een managementgesprek over de opleiding door de verantwoordelijke van de opleiding en de leidinggevende(n) van de hogeschool. Dergelijk gesprek resulteert in duidelijke afspraken en een eventuele bijsturing van het beleidsplan.

Overwegingen

De commissie merkt dat de opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg generiek is uitgewerkt voor alle graduaatsopleidingen van de hogeschool. De commissie twijfelt niet aan de deskundigheid van de hogeschool omtrent interne kwaliteitszorg maar beveelt aan om dit concreet uit te werken rekening houdend met de specificiteit van de desbetreffende graduaatsopleiding in de accounting administration (doelgroep, niveau, kortere duurtijd, finaliteit, werkveld, enz.). De commissie vertrouwt op de ondersteunende diensten van de hogeschool om de aangestelde opleidingsverantwoordelijken adequaat te begeleiden in de opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg van de hun toegewezen opleidingen en beveelt aan om de POC snel op te richten. Daarbij ziet de commissie ook een rol voor de stuurgroep management en technologie die betrekking heeft op zowel de professionele bacheloropleidingen als de graduaatsopleidingen, om de differentiatie tussen en de kwaliteit van beide opleidingen goed te bewaken. Ze beveelt aan dat de stuurgroep, die maandelijks overleg heeft volgens het aanvraagdossier, kwaliteit als een vast agendapunt opneemt.

De commissie besluit dat de opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg gericht is op een systematische borging en verbetering van de opleiding mits de hogeschool voldoende aandacht besteedt aan de specificiteit van dergelijke graduaatsopleiding. De commissie heeft vertrouwen dat de relevante stakeholders zullen betrokken worden.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding graduaat in de accounting administration van het samenwerkingsverband HBO5 Limburg voldoende.

De opleiding heeft een duidelijke focus voor deze opleiding gekozen naar een allround medewerker, in samenspraak met het regionaal werkveld. Dit biedt de uitstromende student een arbeidszekere toekomst. Het programma is goed gestructureerd in zes clusters en in lijn met het beoogde uitstroomprofiel. De aanpak van de theoretische basis voor de drie focusdomeinen (accountancy, fiscaliteit en administration), de aandacht voor het werkpleklernen en de ontwikkeling van de soft skills zijn sterke punten van deze graduaatsopleiding. Het opleidingsteam heeft duidelijk ervaring in het lesgeven aan zowel niveau 5 als niveau 6, wat volgens de commissie een positief punt is voor de verdere ontwikkeling van deze opleiding binnen de hogeschool. Daarbij raadt de commissie aan om een formele internationale aftoetsing te organiseren en het bevroagde regionaal werkveld (wat geleid heeft tot de focus op administration) effectief te betrekken bij het nog uit te voeren ontwikkelwerk.

Verder moedigt de commissie de opleiding aan om zo snel mogelijk de leergemeenschap in te richten om de ECTS-fiches van het tweede opleidingsjaar, het studeerbaar studiemateriaal, de matrix evaluatievormen en het werkpleklernen te concretiseren. Tot slot vertrouwt de commissie op de deskundigheid van de hogeschool en het nog op te richten expertiseteam graduaat om rekening te houden met haar geformuleerde aanbevelingen (zie boven) en zo een kwaliteitsvolle graduaatsopleiding neer te zetten.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 april 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 14 januari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 14 januari om 15 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Hilde Bottu;**
- **Inez Castermans;**
- **Bert De Roo;**
- **Evi Neven;**
- **Kim Plevoets;**
- **Fanny Thomassen.**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 14 januari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 8 februari 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	UC Limburg
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Agoralaan, Gebouw B, bus 1, 3590 Diepenbeek
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Hilde Bottu, Beleidsadviseur graduaatsopleidingen
Partner samenwerkingsverband	CVO Qrios Zuid
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	CVO Qrios Evi Lagaeyse, Directeur 089/694 000 evi.lagaeyse@qrios.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in de accounting administration
Afstudeerrichtingen	-
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in de accounting administration
(Delen van) studiegebied(en)	Handelswetenschappen en bedrijfskunde
ISCED benaming van het studiegebied	04 Business, administration and law
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Diepenbeek
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming
HBO5-opleiding(en) van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	Boekhouden
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgoedingen	Professionele bachelor in bedrijfsmanagement <ul style="list-style-type: none"> afstudeerrichting accountancy-fiscaliteit

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De gegradueerde maakt de verkoopfacturen en creditnota's op. De gegradueerde onderneemt de nodige acties in het kader van het debiteurenbeheer.
2. De gegradueerde voert betalingen uit binnen de eigen bevoegdheid voor goedgekeurde bewijsstukken. De gegradueerde onderneemt de nodige acties in het kader van het crediteurenbeheer en de voorraadadministratie.
3. De gegradueerde heeft inzicht in de totstandkoming van een verkoopprijs met inbegrip van de berekening van een kostprijs. De gegradueerde heeft inzicht in de bouwstenen van budgettering en volgt de bestaande budgetten mee op.
4. De gegradueerde codeert en verwerkt de documenten in het aankoop-, verkoop-, financieel- en divers dagboek, houdt de analytische boekhouding bij en doet de afstemmingscontrole met de onderliggende bewijsstukken.
5. De gegradueerde houdt de onderliggende databanken van de boekhoudsoftware up-to-date. De gegradueerde werkt vlot met de courante boekhoud- en kantoorsoftware.
6. De gegradueerde bereidt fiscale dossiers en controles voor en levert de nodige informatie aan het sociaal secretariaat. De gegradueerde doet de btw-aangiftes en -reconciliaties.
7. De gegradueerde bereidt de proef- en saldibalans en de jaarrekening voor in functie van de periodieke en jaarafsluiting. De gegradueerde doet de courante inventarisboekingen en de centralisatie.
8. De gegradueerde communiceert op doeltreffende wijze over de eigen werkzaamheden in functie van de boekhouding.
9. De gegradueerde maakt gestandaardiseerde rapporten en analyses op vraag van het management en volgt administratieve dossiers op.
10. De gegradueerde werkt teamgericht in een multidisciplinaire, interculturele en/of internationale beroepsomgeving.
11. De gegradueerde onderhoudt het eigen deskundigheidsniveau door de recente ontwikkelingen en de wetgeving eigen aan de sector op te volgen en is business compliant.
12. De gegradueerde handelt deontologisch correct, respecteert interne en externe procedures, is alert voor fraude en is zelfkritisch.

Datum validatie: 25 juni 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Johan Veeckman (*voorzitter*) doctor in de wetenschappen, was tot 2017 algemeen directeur van de Arteveldehogeschool in Gent. Voor zijn aantreden was hij achtereenvolgens docent en directeur van het Hoger Technisch Instituut Sint-Lieven in Gent, hoogleraar, departementshoofd en regiodirecteur in KaHo Sint-Lieven. Johan Veeckman was voorzitter van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en zes jaar voorzitter van de raad hoger onderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR). Hij was ondervoorzitter van de Vlaamse universiteiten en hogescholen raad (VLUHR).

Silvia Bal (*commissielid*) is adviseur in Performance Improvement bij DRV Accountants & Adviseurs en zelfstandig ondernemer bij Ascenso. Zij ondersteunt MKB ondernemers met bedrijfskundige vraagstukken, zoals strategische visie, cultuurverandering, HR, Marketing, Communicatie, Bedrijfsmanagement en financieringsvraagstukken. Hiervoor heeft zij ruim dertig jaar in de financiële sector gewerkt waarvan de laatste 10 jaar in diverse directieposities. Bij Rabobank Het Markiezaat was zij van 2011 tot 2015 directievoorzitter en voorzitter van de kredietcommissie. In de verschillende directieposities was zij o.a. verantwoordelijk voor Strategie, HR, Marketing, Communicatie, Bedrijfsmanagement, Kredietrisicomanagement en Commercie. Tevens heeft zij toezichthoudende functies vervuld. Silvia heeft bedrijfskunde gestudeerd aan de Radboud Universiteit.

Marc Claeys (*commissielid*) studeerde in 1970 af aan de Rijksuniversiteit Gent als licentiaat psychologische en pedagogische wetenschappen richting orthopedagogiek, m.i.v. aggregaat onderwijs en postgraduaat psychotherapie. Hij werkte als orthopedagoog in een revalidatiecentrum en doceerde twaalf jaar in het Hoger Onderwijs Gezondheidszorg. Hij was twintig jaar onderwijsdirecteur in hogeschool HIPB, later KAHOG-Gent. Gedurende de laatste 10 jaren van zijn loopbaan was hij actief als directeur onderzoek, dienstverlening, permanente vorming van de Arteveldehogeschool. Vandaag is hij nog steeds actief als bestuurder in diverse onderwijs- en welzijnsorganisaties.

Sofian El Bouazati (*student-commissielid*) is een duizendpoot die zowel binnen het onderwijs als de geestelijke gezondheidszorg werkzaam is. Momenteel is hij coördinator van het postgraduaat interculturele hulpverlening en docent diversiteit binnen de Thomas More hogeschool te Antwerpen (voor de opleiding bachelor in de toegepaste psychologie). Verder geeft hij binnen de geestelijke gezondheidszorg vormingen over de thema's diversiteit, interculturele vaardigheden, islamitische visies op psychiatrie, radicalisering, enz... Ook geeft hij intervisie in het kader van cliëntenbesprekingen. Deze vormingen en trainingen geeft hij vanuit een jarenlange ervaring in het werken met mensen met migratieachtergrond vanuit de hoedanigheid als systeemtherapeut.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Liza Kozłowska**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Ruth DeVreese**, zaakvoerder Konnekt, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming graduaat in de accounting administration - samenwerkingsverband HBO5 Limburg

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Domeinspecifieke leerresultaten
- Opleidingspecifieke leerresultaten
- Schematisch opleidingsoverzicht
- Inhoudsbeschrijving van de opleidingsonderdelen (ECTS-fiches)
- Verklaring op eer
- Overzicht van de contacten met het werkveld
- EVC/EVK-procedure
- Aanvullingstrajecten naar een bachelordiploma
- Rapport van de Commissie Hoger Onderwijs

Niet-verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Visietekst werkpleklers
- Kader kwaliteitszorg

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe (omgevormde) opleiding graduaat in de accounting administration van het samenwerkingsverband HBO5 Limburg.

